

UTBILDNINGSPLAN FÖR ERICASTIFTELSENS SPECIALPEDAGOGISKA VIDAREUTBILDNING FÖR FÖRSKOLLÄRARE (SPU 12/13) – 60 hp

1. Utbildningens omfattning

Ericastiftelsens specialpedagogiska vidareutbildning omfattar 60 hp och pågår under två terminer för två studerande.

2. Förkunskapskrav och andra villkor för antagning till utbildningen

Utbildningen är öppen för sökande med grundutbildning som förskollärare. Den sökande skall ha erfarenhet av arbete med barn i normalgrupp samt av barn med kommunikations- och beteendevårigheter. Den personliga lämpligheten för arbetet bedöms genom intervjuer i samband med antagningen till utbildningen.

3. Utbildningens syfte

Syftet med utbildningen är att:

- förmedla fördjupade specialpedagogiska kunskaper med inriktning på arbete i grupp med barn med kommunikations- och beteendevårigheter
- utveckla förmågan att arbeta med dessa barn i grupp enligt specialpedagogiska och miljöterapeutiska principer samt internalisera en interventionsteknik som underlättar samspelet mellan barn
- förmedla en specialpedagogisk helhetssyn som omfattar ett samspel mellan socialt, emotionellt och kognitivt fokus, för enskilt barn samt barngrupp
- fördjupa kunskaper om gruppprocesser inom behandlingsgrupp samt förskola/skola
- ge ökad kunskap om teorier, förhållningssätt och metoder som ger förutsättningar att leda en specialpedagogisk verksamhet
- ge ökad kunskap om bemötandet av föräldrar som sökt hjälp för sitt barn och att tillsammans med föräldrar arbeta utifrån ett delaktighetsperspektiv
- ge kunskap om att ge handledning och stöd till personal inom förskola och skola
- fördjupa ett specialpedagogiskt arbetssätt utifrån ett samhällsperspektiv där mänskliga rättigheter i ett delaktighetsperspektiv finns i fokus

4. Utbildningens uppläggning och innehåll

A. *Teoretisk undervisning* (23 hp) innehållande följande moment:

1) Psykodynamisk utvecklingsteori och specialpedagogik som grund för ett samspel. 2) Psykologiska och psykiatriska begrepp och synsätt vid kommunikations- och beteendevårigheter. 3) Barnobservationsteknik med fokus på socialt samspel och delaktighet. Analyser genom observationer av socialt samspel, med hjälp av dokumentation och filmning. 4) Barns språkutveckling samt avvikelser. 5) Bildframställning – ett emotionellt och kommunikativt uttryckssätt. 6) Olika testmetoder samt individuell utvecklingsplan och åtgärdsprogram. 7) Orientering i barnpsykodiagnostik samt psykoterapi med barn och deras föräldrar. 8) Handledning som bygger på en psykodynamisk grundsyn, där den studerande får hjälp att analysera olika bemötanden i konkreta arbetssituationer samt möjlighet att reflektera kring följderna. I det senare momentet förstärks sambandet mellan teori och praktisk tillämpning.

Ericastiftelsens personal medverkar som lärare för merparten av de teoretiska avsnitten. Kursdeltagarna diskuterar regelbundet utbildningens innehåll och sin utbildningssituation med kursledare och mentor. Den studerande deltar dessutom i institutionens kliniska och teoretiska konferenser.

B. Kliniskt praktiskarbete (30 hp) under två terminer på Ericastiftelsens dagbehandlingsverksamhet:

1) Specialpedagogiska och miljöterapeutiska förhållningssätt, med tonvikt på behandlingsarbete såväl enskilt som i grupp. Den studerande deltar i den reguljära behandlingsverksamheten, som omfattar fyra barn. Specialpedagogerna som är gruppansvariga är även handledare åt de studerande. 2) Den studerande deltar dessutom i återkommande konferenser och möten såsom teamkonferenser, skol- och planeringskonferenser, föräldramöten samt handledning av personal på barnens ordinarie förskolor och skolor. 3) Terminssammanfattningar skrivs på varje barn i gruppen utifrån egna observationer, handledningen och den teoretiska undervisningen.

C. Teoriseminarieerna bygger på *litteraturstudier*. Antal sidor: ca 4 000.

D. Skriftliga arbeten (7 hp):

Termin 1: Den studerande gör en *sammanfattning av fyra barnobservationer* av ett enskilt barn som redovisas skriftligt och diskuteras i grupp. Examination av delkursen Utvecklingspsykologi sker i form av en skriftlig *hemuppgift*.

Termin 2: *Fallbeskrivning* av ett barn i behandlingsgruppen. *Skriftligt arbete kring det specialpedagogiska arbetet* i gruppbehandlingen. Det praktiska arbetet knyts ihop med de för kursen instuderade teoriavsnitten. Skriftliga arbeten presenteras i en klinikergrupp på Ericastiftelsen.

5. Examination

Examinationen sker på de teoretiska momenten genom examinationsuppgifter samt genom obligatorisk närvaro med betoning på aktivt deltagande i presentationer och diskussioner. Kursdeltagaren ska kunna visa på reflektionsförmåga och en förmåga till aktivt länkande mellan teori och specialpedagogisk praktik. Bedömning av färdigheter sker fortlöpande i samband med undervisningen. Vid bedömning av den studerandes färdigheter skall såväl kunskaper som eget omdöme och förmåga till kritisk analys beaktas. I den kliniska praktiken skall även skicklighet och mognad beaktas, liksom förmåga till integration av teori och praktik. Som be-tyg används godkänd eller icke godkänd.

6. Allmänna upplysningar

A. Ansökan

Ansökan till utbildningen sker varje år i januari/februari. Blanketter för ansökan rekvireras från Ericastiftelsen eller hämtas från Ericastiftelsens hemsida www.ericastiftelsen.se

B. Studietakt

Utbildningen innebär heltidsstudier under två terminer. Stipendium utgår under studietiden.

C. Obligatoriska moment

Föreläsningar, seminarier, handledning, praktiskarbete samt examinationsuppgifter är obligatoriska moment i utbildningen. Momenten rymmer sådant kunskapsstoff som inte går att inhämta i läromedel. Frånvaro vid dessa moment (enstaka föreläsningar, seminarium, praktiskarbete eller handledningstillfälle) kan kompenseras i samråd med berörd lärare/handledare och/eller kursledning.

D. Utvärdering/kvalitetssäkring

Vid Ericastiftelsens utbildningar bedrivs kontinuerligt utvärdering av utbildningsmoment och hela utbildningar. Detta innebär att de studerande kan tillfrågas att besvara frågeformulär eller bli intervjuade gällande utbildningen.

E. Kursbevis

Efter avslutad godkänd kurs utfärdas kursbevis där det framgår att den studerande har genomgått en specialpedagogisk vidareutbildning för förskollärare omfattande 60 högskolepoäng.

F. Handledare och lärare

Handledare vid utbildningen är specialpedagoger. Övriga lärare i de teoretiska avsnitten är psykologer, socionomer, läkare och specialpedagoger.